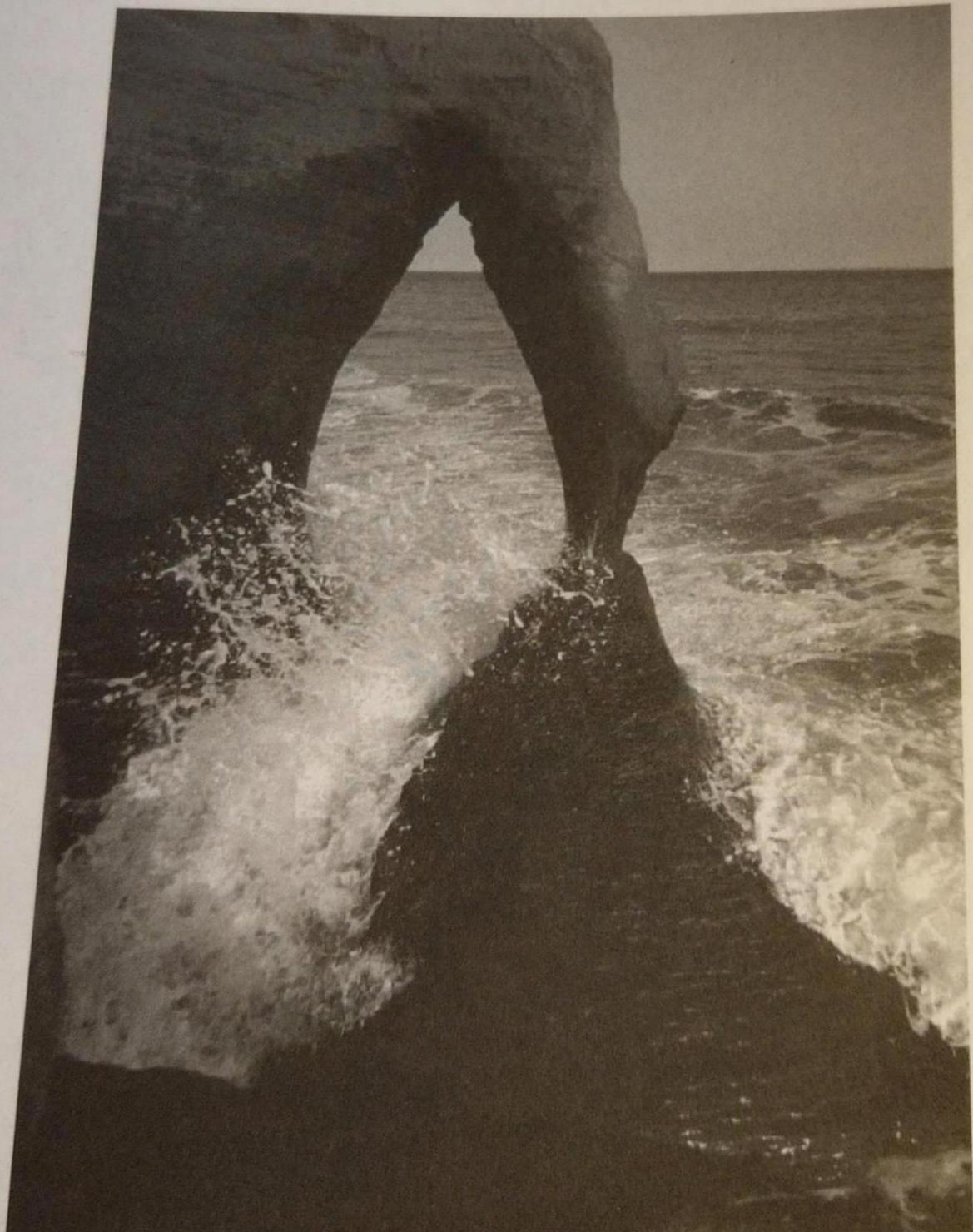

KULTURA IZRAŽAVANJA

Koje bajke iz svog ranog djetinjstva se najradije sjećaš i zašto? Ukratko je prepričaj i uredno ispiši na veliki papir a zatim je oslikaj. Napravite veliki razredni pano na temu BAJKA.

ZADATAK VIŠE

Šta za tebe znači plemenitost? Navedi primjer plemenitosti koji te se dojmio.

Svakome to bude za čudo, a i caru, te odmah pozove najmlađeg brata k sebi, a on mu sve kaže po redu. Kad to i ona djevojka potvrdi, onda car naredi da se stariji brat baci u tamnicu, a mlađi da se oženi djevojkom.

Tako i bi.

Ako su živi, i danas im je dobro.

Bajka

Manje poznate riječi

arslan - lav

bulbul - slavuj

hair - dobrovator

kasaba - manji provincijski grad

fiskija - slavina, štrcaljka za vodu

kube - svod

hićmet - mudrost, filozofija

sejriti - promatrati, razgledati

INTERPRETACIJA

- ◊ Ko je glavni junak ove bajke? Kojim sposobnostima je obdaren?
- ◊ Ko je i zbog čega pomogao glavnom junaku da nadmudri diva?
- ◊ U čemu se ogleda razlika između najmlađeg i dvojice starije braće?
- ◊ Najmlađi brat je ispoštovao dogovor sa starijom braćom. Koja njegova osobina je tako došla do izražaja?
- ◊ Kako se ponašaju ptica i djevojka? Na šta ukazuje takvo njihovo ponašanje?
- ◊ Kada je i zašto bulbul-ptica konačno zapjevala?
- ◊ Potraga za bulbul-pticom je:
 - a) traganje za ljepotom
 - b) kušanje glavnog junaka
 - c) odraz očevog hira.

Obrazloži odabrani odgovor.

PONOVIMO

Bajke su usmene priče koje se temelje na nemogućem i nestvarnom. Njihov svijet pored glavnog junaka, koji je najčešće bezimen, kao što su uvijek u bajci neodređeni i mjesto i vrijeme zbivanja radnje, nastanjuju čudesna, izmaštana bića – vile, divovi, patuljci, aždahe. Svijet bajke je crno-bijeli; to je borba između dobra i zla u kojoj dobro uvijek pobjeđuje.

Iza toga nastavi put i dođe do neke vode koja je bila gorka. On opet rekne: "Ah, kako je slatka ova voda!", a voda odmah bude slatka i on se napije.

Sad ga put naneće na neku kulu koja bijaše debelim i visokim zidom ograđena. Kad dođe pred kapiju i rekne: "Ah, što se ova vrata lahko otvaraju!", a vrata se sama otvore. Kad u avlju, nabasa na veliko čudo: na jednoj strani arslan, a na drugoj konj. Pred konjem bijahu kosti, a pred arslanom sijeno. On, ne budi lijen, uzme sijeno i metne pred konja, kosti pred arslana, pa onda uđe u kulu.

Kad u prvu sobu, a tu djevojka, lijepa kao vila, a u ruci joj bulbul-ptica. On odmah uze je zaruku i povede je sa sobom, a poneće i bulbul-pticu. Djevojka mu u tom dadne nekakvu kutijicu i rekne neka to poneće, da bi mu mogla valjati u nevolji, pa onda pobjegnu.

Brzo iz toga probudi se gore na kuli div što je njegova kula i ona djevojka sa bulbul-pticom, pa kad vidje da mu nema djevojke, odmah skoči u potjeru za njom. Stigne je u avlji, pa vikne na arslana: "Drži arslane, na daj mi djevojke!" A arslan ni da makne. Onda vikne konja: „Haj ti, konju, ne daj im da pobjegnu!“ Ali uzalud. „Ha vrata, zatvorite sel! Rijeko, potopi ga! Goro, ne daj mu!“, ali ništa se ne miče sa svoga mjesta.

Onda div ostane jadikujući, a momak odvede djevojku i odnese bulbul-pticu sa sobom.

Kad dođe na ono raskršće i vidi da ni jedan jablan nije usahnuo, on kreće s djevojkom tražiti braću svoju.

Došavši u prvu kasabu, nađe najstarijeg brata i povede ga sa sobom. Onda odu drugim putem i nađu i srednjeg brata, pa i njega povedu i tako sva tri krenu kući. Ali u putu starijem i srednjem bratu bude muka što je mlađi brat našao bulbul-pticu i onaku djevojku, te se oni dogovore i bace najmlađeg brata u jednu jamu, pa pođu s djevojkom kući.

Ali nisu dugo išli, pa se i njih dva posvade za djevojku, pa stariji ubije srednjeg i sam odvede djevojku.

Kad dođe kući kaže ocu kako je on našao djevojku i bulbul-pticu, a da su mu braća u putu umrla. Otac žalio sinove, pa naposlijetku i prebolio, a bulbul-pticu metne u kulu na česmi.

Ali vidi čuda: ptica nikako neće da pjeva, a i djevojka neće s njim da govori.

Najmlađi brat u jami htio da se kakogod iskopa iz jame, ali nikako ne može. Naposlijetku naumpane mu ona kutijica što mu je djevojka dala. Uzme je i otvori, a iz nje izleti Arap i upita ga što želi. On mu rekne da ga odvede njegovoju kući. Arap ga odmah izvede iz one jame i uputi kući.

Kad dođe u svoju kasabu, on ne htjedne svojoj kući, već se opkonači u jednoj kahvi. Sjutradan pođe da vidi babinu česmu. Kad tamo puno svijeta. I sam car došao da osejri česmu i kulu i bulbul-pticu u njoj. Ali vidi čuda! Čim on uniđe u kulu, ptica odmah zapjeva.

PRAVDA I KRIVDA

Ono ti je bio jednoč jedan čovjek vrlo zgodan i imao tri sina. Pošto u tom gradu nije bilo dobre vode, on sagradi dobru česmu s dvanaest fiskija i dovede vodu iz dva dana hoda. Na samoj je česmi sagradio jednu kulu i na njoj dvanaest prozora, a na sredini golemo kube.

Kad je to sve bilo gotovo i česme protekle, počeo dolaziti svijet da gleda taj veliki hajr što je on sagradio.

Dolazio svijet i čudio se, a zahvaljivao hajr-sahibiji.

Naposlijetu dođe jedan dedo i pošto sve razgleda rekne onom čovjeku još da mu je bulbul-ptica da tu u kuli pjeva, sve bi onda bilo kao što treba.

Hajr-sahibija bio dobar čovjek i htio baš da mu sve bude podtamam, pa nije druge već naredi sinovima svojim da idu po svijetu da nađu bulbul-pticu.

U mlađega pogovora nema, i sva tri mu se sina zapute u svijet tražiti bulbul-pticu.

Išli su dugo jednim putem, kad najedanput dođu do jednog raskršća. Sad se tu razdijele i svaki kreće jednim putem, a prije nego se razdijele, usadi svaki na svom putu po jedan jablan. Kad se povrate, ako koji bude umro jablan će njegov usahnuti. I tako se rastanu.

Ali starijem bratu brzo dojadi hodanje, pa čim dođe u prvu kasabu, odmah se tu najmi u jednog trgovca.

Srednji isto tako nije dugo tražio bulbul-pticu, već se i on negdje u nekakva bega pribije i tu ostane konje timareći.

Najmlađi išao svojim putem dugo i naposlijetu nabasa na nekakvu golemu goricu. Kako bijaše umoran, tu pade da se odmori, pa reče sam sebi: "Ah, kako je lijepa ova šuma!" I čim je to izgovorio, Božijim hićmetom ona gora prolista.

